

Nro. 2.

A' FELS. R. T. ASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEG... ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Juliusnak 5-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

B é t s.

A' *Turini felleg-várnak Jun. 22-dikénn a'*
Császáriak' kezére lett jutásáról, egy *Extrablatt*
jöve-ki a' Bétsi fő Hadi-Cancellariáról, melynek
summás foglalata ennyiből áll:

A' miéink Jun. 18-dikánn kezdették-el a'
Kastélyra való ágyuzást, és azt az által oly ke-
ményen szorongatták 20 dikban reggeli 8 oráig,
hogy ezen rövid idő alatt 9 ellenséges Pattan-
tyus tífatek, és 85 köz Pattantyusok estenek-el ;
a' Kastélynak minden épületjei öfzfie rontattak,
és a' benne volt-ellenséges ágyuk mind el hű-
gattattak. Az örző sereg 22-dikben ki-jött a'
20-dikban éjjeli 12 orakor subscribált Capitula-

B

tziónak ereje szerént a' Kastélyból, és fegyvereit a' kapukonn kívül le-tette — 400 ágyuk, 5000 mázsa puskapor, és 40,000 puska, jutott ezen kastélyal a' miéink' kezire — a' nagy ágyú-tüzben féles ellenféges munitzió meg-égett.

A' mi el-estjeinknek számok egy tiztből és 24 köz emberekből állott. Meg is lebellédtek igen kevesen közzülök. Egy *Hardui* nevü Indzlinér Oberster is meg lebellédett.

Az ellenséges örző sereg minnekutánna a' Kastélyból hadi parádéval ki-ment és fegyvereit a' kapukonn kívül le-tette volna, vizzá utazott Frantzia országba oly fel-tétel alatt, hogy addig, mig költsönösön vizzá nem tseréltetik, sem a' Cs. Királyi Felség, sem pedig annak egy Szöve-tségeffe ellen is, tsatázni nem fog. Bágázsiája, lova, és egyéb portékája közzül meg-hagyatik az, a' mi magános személyek tulajdona. A' Komendans-Generális, ennek Generál-Stábja, a' Pattantjusok' vezére és ezeknek minden tizt-jeik, a' tulajdon magok ajánlások szerént, hogy t. i. az örző seregnek Frantzia országba való ha-za botsáttatásat véghez vihessék, hadi-fogságban maradnak, és költsönös ki-tseréltetésekig Nemet Országra vitettetnek.

Frantzia Ország.

A' *Strasburgba* lévő telegraphus azt a' hirt hozta Jun. 20-dikánn *Párisból* ide, hogy *Treilhard* helyébe, *Gohier* nevü vólt *Justic-minister* válofztatott Directorrá.

A' Directornak válofztódása így szokott esni. Az Öt-fázak' tanásában minden otthon lévő Kép-viselő voxol valamely Frantzia hazalíra (civisre). Sem éppen akkori Képviselőre, sem pedig olyan hazalíra, a' ki még egy elzenedőt a' Képviselők közzül való ki-lépése után el nem töltött, nem lehet voxolni (ilyen hiba tör-

tént volt tavaly *Treilhard*dál). A' voxolás után meg-nézik, hogy kik légyenek azok a' 10 Izemélyek, a' kikre leg több votum ment. Ezeknek a' neveiket által küldik a' Vének' tanátsához, a' kiknek már csak ezen tizek közzül akar melyikre szabad voxolniok. A' kinn több voxok állapotodnak-meg, az lefzen Director. — Most a' *Treilhard*' ki lépésekor történt voxolás' alkalmazásával 414 Képviselek voltak jelen az Öt-fázak' tanátsában. *Gohierre* 307, *Lacroix* Károlyra 307, *Gen Massendra* 340, *Gen. Moulinra* 304, *Gen. Lejebre* 345, *Martinra* 308, *Dupuisre* 330, *Pollierte* 245, *Roger-Ducosra* 309, *Dufourra* 256 voxok mentek. Altal küldetvén ezen tiz Candidátusok' nevei a' Vének tanátsához, és itt hol *Gohierre* menvén a' votumoknak nagyobb száma, ő lett Director. — Hanem ez a' változás, ennél sokkal nagyobbnak volt elő-állása. A' Törvény hozók és Directorium között igen kemény meghaladás támadott.

Már ekkor annyira ment volt a' Törvény-hozó tanátsoknak a' Directoriumra való nehez-telése, hogy azok már két proclamatiókat tartottanah készzen, melyeknek egyike a' Frantzia néphez, málika pedig a' fegyveres seregekhez volt intéztetve.

A' dolog úgy volt el-intézve, hogy mihelyett a' törvény-hozók a' Directorium ellen egy Vádoló-Decretommal el-készülendenek, ezen két proclamatiókat is azonnal haladék nélkül közön-féggé tétessék. Mint már eddig ki-tudódhatott, ugy kellett ezen Vádoló-Decretom' fő Artikulusainak készülvén lenni, hogy azok által a' Directorium' tsalárdfáigairól, pazérlásairól, és tirannulágáról, minden meg-gyözödhessék. Minden tsapások egyenesen a' Directorium ellen voltak intéztetve. *Páris*ban már sok emberek nyilvánfágoson e'féléket erőffitettek: hogy az ujj Director *Sieyes*, a' Directoriumnak minden addig

való maga viseleteit nem hagyja helybe; hogy azokat az akadályokat, a' melyek miatt a' békelesség helyre nem állíthatatik, a' Directoriumnak tulajdonítja; azt azért, hogy a' hadat ily módon kezdette, gyanakodó hebe hurgyalággal, és rövid-látással vadólja; hogy *Sieyes* mind ezekért magát egészízen a' Directorium ellen szegezte legyen; hogy mind ezek a' környülállások mintegy út-mutatás képpen arra határozták legyen a' Törvényhozó tanácsokat, hogy a' Directoriumot fel-lörgassák, és a' Frantzia Monarchiát helyre-állítsák. — Ambár pedig ezen esetekre nézve egész Frantzia országnak belső része nagy nyughatatlanfágot mutat. Mindazon által a' Fr. Democraták fel-hevesedésének, nem volt még egyéb következése, hanem *Treilhardenak* a' Directoriumból való ki-lépése, és a' *Gohier*' válafztatása.

De ezt követte csak hamar az után a' *Merlin* és *Lareveillere-Lepaux*' ki-bukása is, a' melyre lassan-lassan így ment a' dolog: — A' magát *permanensnek* határozott Öt-százak'-tanácsához egy Követség érkezett Jun. 17. dikénn dél tájban a' *Permanens* Directoriumtól a' kért felelettel. Ezt a' feleletet már az előtt 10 nappal is kérte volt az Öt-százak' tanácsa a' Directoriumtól, és mivel ez azt mind eddig halogatta, azért izente az Öt-százak' tanácsa néki, hogy félbe nem szakasztja addig az ülést, míg a' kérdésére való váloft nem veszi. — A' Directorium' váloftjának summája ez volt: Hamar azért nem felelhet (így szoll), hogy a' környülállásoknál jól utánnok akar járni. Csak ugyan minthogy a' Tanács ennyire sürgeti a' dolgot, szükségesnek tartja mostan is egy első feleletet tenni. A' két, u. m. a' Törvényhozó és Bé-töltető Testek között, az egyeség igen szükséges. A' Directorium, mint a' Conflisutziónak 318-dik Artikulussa kívánja, mi-kor közel való vézedelem fenyegetőzvé, siető elz-

közöknek elővételét kívánta, a' Tanácsokat mindenkor tudósította az után ezekről: 's-ha ujj ellenfég fogna lenyegetődni, ő akkor is eszközket venne az ellen elő, és fietni fogna hirüladni a' dolgot a' Törvényhozóknak. A' mi a' Frautzia fegyveres seregek' szerentsétlenségeiket illeti, *igy szól továbbá a' Directorium*, azt, a' kintstár' ki-ürelledésének kell tulajdonitanunk. Sajnálja a' Directorium, hogy néki erre a' matériára (a' *Deficit'* emlegetésére) ennyifzer le kell szállani; ez, közönfeges nyomoruság; az ellenfég sokfzorozza a' maga iparkodását, látván, hogy mi a' magunkét, a' Finántzia béli *deficit* miatt, kevelitjük, &c. — Az öt-százak' tanácsa meghalgatván ezt a' Követséget, egy Commiffióra bizta annak meg vizsgálását.

Ezen Commiffiónak vélekedésével elő állott Jun. 13-dikán a' *Calvadosi Bertrand* az öt-százak' tanácsába. Egyéb szavai között azt is mondta, hogy a' Directoriumnak ezen egész válofzta tsalardság; hogy a' Directorium a' maga halgatása által, a' *Rapinat'*, *Rivaud'*, *Trouvé'*, és *Haypoult'* ragadozásait, helybe hagyta. — — *Fructidor* 18-dikától (az 1797-dik esztendőnek 5-ik Septembérétől) fogva, *ugymond Bertrand*, Dictátorfégot vett magának a' Directorium. Mikor én itt a' Directoriumról szollok, annak a' mostani tagjai közül tsak kettőt értek; tsak *Merlint* és *Larveillerét* értem, kiket én a' Respublika' gfloráinak nevezhetek.,,

Bertrand még más beszédet is tartott ez által és ezen matériában, melyben ilyen formálog fejezte-ki magát bővebben: — „

„Szükség, hogy a' Directorium' Követségében elő-forduló tsalárd állatásokat figyelemmel meg-tekintsük. Tiz napokig késedelmezett, hogy a' Respublikának külső és belső állapotjáról tett kérdésünkre meg felelhessen, 's-most már ezen feleletnek egy részét meg-küldvén, azt mondja,

hogy szerentsétlenségeinket a' *deficit* okozta, 's hogy a' mi Törvényhozó és Bé-töltető Hatalmáink között támadott egyenetlenség szülte az ujj Coalitziót, és végre azt javasolja, hogy ezen két Fő-hatalmak lépjenek egyességre, &c. Ime a' Directorium a' ti Törvényhozó Tanácsotokat vádolja. Vólt e' ennél valaha nagyobb hivségtelenség. Ti többet határozatok, mintsem a' mennyire kérettetek, 's-még is azt mondják, hogy üressen hagyátok a' kiúts-tárt. A' pazérlókat ki jelenteni meg nem szüntetek, de meg nem halgattak benneteket: még is most azzal vadoltatok, hogy miattatok volt a' deficit. Tsak a' *Párisi* fegyveres házból 36 ezer darab puskák adattak-el egy-egy Livránn, holott mindenik meg ért volna 20-izat: még is azt mondják, hogy a' táboraitokat fegyver nélkül hagyátok. A' hadi Minister *Scherer*, 437 ezer emberekből mondotta táborátokat állani, és annyinak is vette-fel a' zsoldját: pedig alig találtatott 300 ember fegyverben; 's-még is ti vontátok-el a' katonák' zsoldját. Haloványodj-el Directorialis triumviratus! elő számláltam hibáidnak egy részét, a' melyeket más bűnnek nevezne. *Scherert* meg tartottad volt a' hadi Ministerségben, a' ki minden pazérlók között, a' kik valaha voltak, a' leg nagyobb vólt: és a' kit te, mikor ötöt a' köz-vélekedés számkivettetésre méltónak ítelt vóina, a' tábor' vezérlésése küldöttél. A' Belső minister, a' ó-dik esztendőbeli Képviselei váloíztást, több Departamentomokban az Anarchia' munkájának mérészelvén nevezni: te negyven Departamentomokban hánytad-le a' leg jobb Republikánusokat, *Roberspier* követőinek lenni mondván őket, holott ezek voltak az ő áldozatai. Így tetted ki a' Republikánusokat a' Royalisták' éles törinek, és több erőt adtál az ellenlégnek, mint minden bajonétok &c.

Bertrand után *Boulai* és *Arena* is hasonló értek

mű beszédekert tartottak, mindenik keményebb kifejezésekkel, mint a' másik. — „

„Én már mond *Boulai* tettem még egyszer jelentést ezen titkos mellekerkedésekről. Ti igen nagy hatalmat engedtetek vólt a' Directoriumnak: mellyel ő, a' helyett, hogy a' haza' meg-tartásánn igyekezett vólna, Dictátorfágra törekedett. Én tsak két ember' fejinek tulajdonitom mind azokat a' veszélyeket, a' melyek alatt most nyögünk; a' kik *Merlin* és *Lareveillere*. Ezt a' tsekély passzióju, tsekély itéletü, tsekélyfégekenntzivódó, tsekély bofszuaállásokonn mellekerkedő, tsekély *conconceptus* *Merlint*, már 18 hónapok előtt meg-esmertetem vólt némely társaimmal. Ez a' *Lareveillere*, felvolna ugyanerköltsi tulajdonfágokkal ruháztatva, hanem én nem tudom mitso-da tsudálatos valással, a' melynek maga akart lenni a' fundálója, az ő fanaticus feje tsordultig vagyon. Ha ezek a' két emberek önként elbutsuznának a' Directorfágból, lenne az az érdemek, hogy meg-tartották a' Respublikát, &c.

Arena így szollott: — „En és a' Collegám *Garat*, több hadi projectomokat javasoltunk a' Directoriumnak, de meg nem halgatott. A' mostani Minister (*Milet*), vélem és *Barrassal* együtt javasolta, hogy küldjön 30 ezer embert Helvétziába a' Directorium: hanem ez, meg nem tselekedte, a' mivel Helvétziát meg-tarthatta vólna. Minister *Milet* tovább is sürgette a' javaslatát: de azzal fenyegettetett, hogy le-téteik.“ — *Arena* még lok e' félüket beszélt. — Végezet-re mind ezeknek az lett a' következése, hogy *Merlin* és *Lareveillere*, a' Directorfágról le-mondottanak.

Jun. 18-ikán estveli 5 orakor tudtára adták a' más 3 Directorok egy Követség által az

Öt-fázaknak, hogy *Merlin* és *Lareveillere* helyett válofzfának ujj Directorokat. A' Valasztás meg-esett. *Roger-Ducos* és *Gen. Moulin* választottak Directorokká. Most már csak az egy *Barras* vagyon még a' régiek között a' Directoriumban. A' Directorium' Præfesse most *Sieyes* — A' Ministerek' helyébe is majd mind ujjak tettek. — *Talleirand-Perigord* az eddig volt Külső-minister, *Sieyes'* helyébe *Berlinbe* megyen Követnek.

Anglia

Mikor közelébről Minister *Pitt*, az *Orosz* segítő feregeknek adandó Subsidiumot a' Parlamentom' elibe terjesztette, egyebek között ilyen ki. fejezésekkel is élt beszédjében: — „

„Én ugy itélek, hogy ezen projectomnak ajánlásával nintsen miért sok időt töltsek, mint-hogy nékem ebben egész Nagy Britannianak és minden Europai Országoknak közönséges helybe-hagyása, segéllő pártfogóm, azon kívül, hogy szorgató környülállások által kényszerítettünk, erre, hogy azon Hatalmasságnak példa-adásából, kinek számára ezen Subsidiumot kell igérnünk, hasznot vegyünk. Ha azon principiumokat megtekintjük, melyen a' mi véle való egyezésünk fundalódik, 's a' melyeknek már eddig is ily hatóságos munkái voltak, reménységünk lehet ahoz a' szerentsés következéskez, hogy a' mostani ember nemet, a' mi országunkat, és egész Európát attól a' veszélytől meg-menthetjük, a' mellyel fenyegetetett. Ha az egyenlő font, a' melyenn a' nemzeteknek bátorsága és boldogsága fundalódik, ismét helyre állittatik; ha a' régi gondolkodás' módjai és rendtartások, ismét arra a' méltoságra és tiszteletre fel emeltetnek, a' melyhez juslok vagyon: így már valósággal lehet az

a' gyönyörűségünk, hogy magunkat azoknak az eszközöknek tarttsuk lenni, a' melyek annak az árviznek folyamatját bé-dugták, a' mely mindent magával együtt el akart ragadni. Reméllem, hogy a' mi függetlenségünknek és jussainknak meg tartatásokra meg-kivantató el tökélettség, a' mely minket meg ment, és a' mely Európát meg-mentheti, még meg nem változott. Azonban, ha tsak ugyan el-jöne is az az idő, hogy a' jó ügyet mások ismét el hagynák, és hogy mi, a' helyett, hogy másókat meg-mentsünk, tsak a' magunk tulajdon védelmünkön volnánk kéntelenek gondolkozni: ekkor is meg-tartatást találnánk mi a' mi tulajdon meg-határozottlágunkban, és akar mely veszélynek ki-tenni magunkat készébbek lennénk, hogy-lem meg-alatsonító módon egy oly Hatalmálággal egyezésbe elegyednénk, a' melynek létele, Nagy Britanniának és Európának bátorlágával éppen ugy meg nem egyezhet, mint az emberiségnek és társasági életnek principiumaival és érzékenységeivel. —

„En soha nem mondottam azt, hogy a' hadakozásnak tzélja, a' Frantzia Respublika' ki-irratódása légyen. Akarmely gondolattal légyek is én tsak magában vétettetve a' Respublikai országlás formáról, tsak ugyan lok áll abban, hogy az a' nemzet, a' mely Respublikai országlás formát viszen-bé magához, milyen tulajdonlágul égyen; 's-lehetnek olyan idők, a' mikor annak szomlédja lenni nem veszedelmes. Hanem, valamedig Frantzia ország a' maga természeti tulajdonságát meg-tartja, mig az ő Országló-széke despota, igazlágatlan, boszlzuállást-szomjuhozó, gondolkodása' modja szilaj, és a' caractere külömbözö nem léfzen, addig *Anglianak* és *Európának* semmi bátorsága nem leszen. En pedig tsak erre, és kár-vallásunknak egy kitlány meg-furdittató-

dására, törekedek. Ezek voltak eleitől fogva minden hadakozásoknak igallágos tzeozásaik, mikor ezeket egyfzer el értük, az után gondolkodhatunk a' békefégről is. Nem lehet tagadni, hogy a' Statusok, éppen ugy, mint a' magános személyek, a' változandóságának alája vagynak vettetteve, és hogy a' mi Szövetségeseink mi töllünk él állhatnak: de soha el nem hihetem azt, hogy két nagy Hatalmasságok el-hagyhatnak azt az ügyet, a' melyre ök már annyit fel-áldoztanak, és a' mely az egész világra nézve véghetetlen fontosságú. Valameddig tehát Frantzia ország azokat a' principiumokat, a' melyekben én pufzításnál és vezélynél egyebet nem látok, el nem hagyja; valameddig én a' Parlamentomnak ezt nem mondhatom: Frantzia Ország nem rettentés a' más népek' juttainak meg-vetéséért, és az ö Országló-széke, a' *civilis* nemzeteknek egymáshoz való relátziójokra figyelmetes, én ö véle addig alkudozásokba nem botsátkozhatok. A' hadakozás nints olyan iszonyatos, mint egy olyan Hatalmassággal való meg alacsonyító békefég, a' kivel együtt a' közönséges bátorság fenn nem állhat. Tsak akkor lehet reménység a' békéféghez, a' mikor Europa a' maga Constitutzióját és a' font béli egyenlőséget, visszfa állítottottnak lenni szemléli.

A' *Bresti* Frantzia hajós seregeknek a' Mediterraneum tengerre lett bé-evezéséről következő modon gondólkoznak a' *Londoni* levelek: — „

„Itt nagy meg-elégedést okozott az, hogy a' *Bresti* hajós sereg a' Mediterraneum tengerre bé-küldetett, és *Toulonba* meg érkezett. A' mi ólta gondolatni kezdett, hogy ez nem *Irlándia* felé vette az útját, még vóit egy kevés felelmünk *Portugallia* és az Amerikai Coloniánk iránt: és azt,

hogy a' Frantzia tengeri hadi erőnek az egész maradványa *Toulonhoz* evezzen, nem gondolta volna senki. Annyira, hogy majd egész bizonyossággal lehetne azt erőssíteni, hogy a' Frantzia hajós sereg nem is kész akarva evezett legyen bé a' *Mediterraneum* tengerre. Egy *Portugallus* levél szerént, ugyan az a' szélvész, a mely okozta, hogy a' két ellenséges hajós sereg *Kadix* előtt meg ne ütközhessek, tselekedte azt is, hogy a' Frantzia hajók a' *Gibraltári* tenger-szorossba, 's onnét bejebb is vettődjenek. — Bizonyos az, hogy, ha a' Frantzia hajós sereg *Kadix* előtt az Admirál *Keith*' vezérlése alatt lévő *Anglus* hajós sereget meg-támadhatta volna, ennek, minthogy éppen akkor a' *Spanyol* hajós sereg is ki-evező-félben vólt, terhes ütközetet kellett volna ki-állani. Azt is erőssítik továbbá itt, hogy a' Frantziáknak talám soha se vólt egy jobb alkalmatosságok a' magok ellenségeket a' tengeren a' jobb reménsséggel meg-támadni, mint ez, ha meg-eshetett volna. Már most elegendő *Anglus*, *Orosz*, *Portugallus*, és *Török* tengeri erő állhat véle ismét szembe *Toulon* körül. Hafzposnak lehet tartani Angliára nézve azt is, hogy a' Frantzia Ország-ló-szék az *Irlándia* ellen való plánumát fel hagyta, minthogy még máig is sok barátjai tartatnak ott lenni, és éppen ez az a' pont, a' hol ő Angliánn még egy kemény sebet ejthetett volna. Hanem, hogy *Bonapárti*ak segittségére mennyen, és őtet az *Napkeleti Anglus* birtokoknak meg-támadhatásokra legélhesse, ez minket, így szollanak a' *Londoniak*, nem nyughatatlankodtat: már ennek elejét vettük; előre meg-tétettek a' készülétek ellene, minthogy elég időt nyertünk hozzá, &c.

Spanyol Ország.

A' szélvéstől erőssen meg rongyoltatott és azért a' *Karthagénai* kikötő-helybe bé-evezni kén-

telenített *Spanyol* hajós sereg, 21 *Linea* hajókból, 4 *Fregátokból*, 's - még 3 *Brigantinokból* áll. Nem gondolják, hogy hamar ki készüljön innét ez a' hajós sereg evezni, mint hogy a' meg-rongyolított hajóknak foldozásokkal nem igen lehetnek, 's - málik az, hogy már a' nagy *Anglus* hajós sereg is bé-evezett a' *Mediterraneumra*.

Német Ország.

Május 20-dikán több rendbéli levelek indultak a' *Ménus* vize mellől *Frankfurtból*, olyan tudósítással, hogy *Höchst* mellett ismét valami 10 ezer *Frantziak* sereglettek légyen öfzsze: következőképpen az ő jelen létek *Német országnak* ezenn rézében ismét uj rendbéli terhes *requisitziókra* szolgáltatott alkalmatosságot. — A' *Posta* járás is *Rastadt* és *Strasburg* között *Offenburggonn* keresztül, ujjanton meg-tiltatott a' *Frantzia Generálisoktól*.

Rastadtból, *Junius* 22-dikénn irták, hogy azon a' környékenn és *Treyburg* vidékeinn is, gyakor öfzize-tsapasok esnek a' két ellenséges izélső vigyazók között. — *Kehl* mellett rendeléft vettek valami *Frantzia* csoportok az előre való nyomulás felől.

Elegyes Levelek.

A' *Frantzia Királyi Hertzeg Kis-afszony* a' mostani *Királynéval* a' 18 dik *Lajos* hitvesével, *Mietauba* meg-érkezett.

Az *Artéziai Gróf*, a' ki mostan *Monsieurnek* neveztetik, és *Scótziában* *Edinburg* várossában lakik, a' 18-ik *Lajos* testver-ötse, 's - a' ki, mint-hogy 18 dik *Lajosnak* gyermekei nintsenek, a' a' *Frantzia Koronának* is örökösse, *Londonban*

járt közelébről, mint onnét írják, azért, hogy a' fia és a' Frantzia Király Kisalfzony között való hazoflági fel-tételeket meg-erössítse, a' hová tartozik fóképpen, a' Frantzia Korona.

Gen. Bonapartérol sok roszszakat beszéllenek néhány naptól fogva: ki azt beszélli, hogy egész ereje széljel veretttévén, maga a' kiellenségkenn bujdosik, ki azt, hogy egy erdőben meg-lzorittatván, minekutánna semmi szabadulását nem láthatta volna, magát a' *Sidney Smith*' kezébe adni jobbnak tartotta, mintsem a' Törökök' kezére jutni. — Mihelyest bizonyos tudósítások érkeznek felölle, miegyár szolgálni foguak mi is véle.

Magyar Ország.

Felféges Urunk ezen felette veszedelmes új-jánton kezdődött háborunak folytatása által kényszerítettévén, minden hiv jobbágyait atyai indulattal meg-szollittatni parantsólta a' felöll, a' magok ki készítettett de pénzzé verettette nem lévő ezüst és arany darabjaikat, a' Fels. kints-tár' számára önként való jó szántokból engedjék által. A' finom Bétsi márk arany, vagy 16 loth, 380 Forintban, a' finom márk-ezüst pedig 24 Forinba és 30 krajtzárban vétetetik el, a' melyről kötelező Irás adattatik nékiek. Azokra nézve, a' kik a' magok ezüst és arany portékáikat nem finomságok, hanem tsak a' massának fontosfá, ga szerént szokták betsülni, meg kell jegyezni, hogy az említett márk mérték szerént, a' 14 lótos ezüst 21 fl. 26 kr. és 1 dr. a' 13 lótos 19 fl. 54 kr. 1 dr. a' 12 lótos pedig 18 fl. 22 kr. és 2 dr. árrú leszen. A' tulajdonosoknak olyan Obligátzió adattatik, a' melynek ereje szerént ok azért a' summáért, a' mennyit az ő bé-adott ezüstjök és arannyok teszen, 4 és 1/2 pro Centó inte-

refi kapnak ezstendönként, a' melyfél fél ezstendönként fizettetik-ki nékiek. Ennek felette 4 *pro Centó* jutalmat is kapnak ugyan ezen summáért, kélf pénzben, akkor, mikor az Obligatzió által adatik. A' ki 10 Forintnál kevelebbet érő ezüstöt v. aranyot ad bé, tartozik azt 10 Fl. ra pótolni. Bé adhatja: Budánn, Oraviczánn, Rézbányánn, Schmölnitzenn, Sóvaron, a' pénz-próba hivataloknál; így szinten Kreonnitzenn, Nagy-Bányánn, és Erdélyben Karoly Fejérvárt a' pénzverő hivataloknál, és Horváth Országban Samboronn. Az interest minden Só-hivataloknál és harmintz-adoknál ki leket venni.

Gömör Vármegyében Junius 18-ik napján: — „

„Ezen nemes Megyében fekvü Szkáros nevü helységben, egy izakáts, fényes nappal tüzet vetyén a' szomlized tsürinek, az abból hirtelen támadott tűz a' templomot, harangokat, a' parochiális házat, s evvel együtt 18 hajlékot meg eméztett. Az el szökni akart gonolztévő meg fogattatván, magát kéffel által verte.

E r d é l y.

All-Torjárol, 16. Jan.: — „

„Helységeinkben u. m. ama hires, neves, nevezetes Háromlizedkenn, mindenek jól foly, mert tsendeffégben, békeffégben élünk, Móldovával, és Havasalföldivel való Communicatiónk, kereskedésünk, mely többnyire, borbór marhából áll, mindennapi vagyon, ugy annyira, hogy minden Contumátzia nélkül ki's bé lehet járni, sem ellenségtől, sem tolvajtól semmi tartozkodás nintsen, és ha a' nagy vámja nem vólna Móldavának, majd ingyen kapna mindent az ember u. m. gabonát, bort, és kivált képpen fertéft, mert özfizel és télben Moldavából, Havasalföldiből

annyi kövér fertést hajtanak ki, hogy annak Izere Izama nintsen, és oly oltsón kapjuk, hogy a' Izalonnának fontya 3 xrba, a' husa 1 xrba sem kerül. Továbbra ezen elzrendőnek első fele részét a' mi illeti, ez egész Sz, György napig Izörnyü hideggel és sok hóval telék el. Szent György napjától fogva is máig többire mind hideg, úgy hogy mondani, még Aprilisnek vege fele vala néhány napi olyan meleg idő, hogy a' téli paplanomat nyári paplannal tseréltettem. vala fel, de Májusnek eleje mingyárt hideggel kezdé, él-dugata a' nyári paplant, és máig még mind a' telivel élek, e' mellett Majusnak nagyobb résziben és még ma is tüzelnem kell a' házamban a' nagy hideg miatt, mivel mi-hent egy oranyi eső nagyon, mingyárt jég eső van közte és annak hidege irtoztató; rég az ideje, hogy mind Izarazságunk volt, hanem a' héten kevés-keves eső hullogatott; tegnap pedig mintegy 9 és 10 ora között Izörnyü sebels zapor eső lön, az után mind esdegel, és olly hideg van utánna, hogy tegnap del után bétettem a' tüzet, 's-ma is continuálok.

Tudósítás.

Alol irt, alázatosan jelentem a' Hazabéli jeles munkákban gyönyörködő Tudos és Olvasó Közönségnek, kiváltképen pedig a' Könyvekkel kereskedő érdemes Uraknak, hogy bizonyos anyai nyelvünkön szereztetett halzsosi és gyönyörködtető ujj Nyomtatványokat eladás végett átaljában magamhoz vettem; mellyek is e' következők:

1-ször, *Mátyási József* Urnak, *Semminél több valami* nevezett alatt ki bortsátott versei, két darabokban. Az elsőnek árra 40, a' másodiknak 50 xr. mind öszve 1. fl. 30 xr.

2-fzor, Veszelszki Antal Urnak két rendbéli munkái, ugymint a' Fűszeres Gyűjtémény, mellynek árra 1 fl. és a'

Száz ezrtendős Kalendarium, mellyből egy 20 xr.

A' melly érdemes személyeknek tehát, ezekből akar magok szükségekre, akar kereskedés végett, vásárlani tetszendő; velem méltostassanak erántok parantsolni. Az Exemplárok le téve vagynak Pesten a' TT. PP. Piaristák' épületjében lévő Könyves boltomban.

Kis István Könyváros és Kötő

* * *

Ezen folyó ezrtendőben, Augustus Havának 5-ik napján, a' Pápai Uraságnak ménesse, melly 10 hágó mén-lovokból; 2 három ezrtendős, 4 két ezrtendős 10 egy ezrtendős tsödör csikókból; 9 három ezrtendős, és 4 két ezrtendős Parippatsikókból; 65 anya kanczákból, mellyek közzül, harmintzhatnak szopos csikó vagy on alatta, általtyában pedig ismét újra meg vagynak szép mén lovak által hágattatva. Ezeken kívül, 2 négy ezrtendős; 5 három ezrtendős; 3 két ezrtendős; és 13 egy ezrtendős kantza csikokból, és így 132 darab nevezetes fajtú ménesekből öszve szerzett lovokból áll, ugyan Pápa várássában, kótya vetye által, kész pénzért el fog adattatni. Mind azok tehát, a' kik szép, 's magas Magyar és Erdélyi fajtú lovaknak kedvellőji, ezen kótya vetyére el várattatnak.

P. D.